

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان

بررسی تأثیر آموزش هوش هیجانی بر عملکرد هوش هیجانی و تفکر نقادانه کودکان سن مدرسه

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در پرستاری کودکان

پژوهش و نگارش:

فریبا وجدانی فرد

استاد راهنما:

پرفسور مرضیه حسن پور

استاد مشاور:

دکتر فاطمه خوشنوا فومنی

استاد مشاور آمار:

دکتر سید حمید شریف نیا

چکیده

مقدمه و زمینه پژوهش: امروزه عقیده بر این است که هوش هیجانی و توانایی بهره‌گیری از آن، عاملی مهم‌تر نسبت به هوش شناختی در دستیابی به موفقیت افراد می‌باشد. وجود اختلالات رفتاری هیجانی در دوره کودکی مسئله مهمی است و زمینه‌ساز بروز اختلالات روانی در بزرگسالی می‌باشد. تفکر نقادانه و مهارت‌های آن یکی از جنبه‌های مهم تفکر است. با توجه به نقش پرستار در حوزه‌های مختلف حمایتی، پیشگیری‌کننده، آموزشی و بهداشتی و حفظ سلامت کودکان، توجه به این جنبه در کودکان امری ضروری در عملکرد پرستاری است. با توجه به ضرورت پرورش هوش هیجانی و تفکر نقادانه در کودکان و خلأ مطالعاتی در زمینه کودکان سن مدرسه، مطالعه‌ای با عنوان بررسی تأثیر آموزش هوش هیجانی بر عملکرد هوش هیجانی و تفکر نقادانه کودکان سن مدرسه طراحی و انجام شد.

روش اجرا: در این مطالعه کمی مداخله‌ای از نوع تجربی، ۳۶ نفر از کودکان سن مدرسه واجد شرایط شرکت در پژوهش بودند که به روش نمونه‌گیری چندمرحله‌ای خوشه‌ای تصادفی انتخاب و به دو گروه مساوی، گروه کنترل و مداخله به صورت طرح پیش‌آزمون پس‌آزمون تخصیص داده شدند. در مطالعه حاضر جهت بررسی، از پرسش‌نامه ۳ قسمتی، مشخصات جمعیت شناختی، پرسشنامه هوش هیجانی TYEIS و تفکر نقادانه رجایی استفاده شد. گروه مداخله در ۸ جلسه ۴۵ دقیقه آموزشی هوش هیجانی شرکت کردند. پرسشنامه قبل از مداخله و یک ماه پس از انجام مداخله توسط شرکت‌کنندگان تکمیل شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها به کمک نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۲۸ انجام شد.

یافته‌ها: نتایج مطالعه، نشان‌دهنده بهبود عملکرد هوش هیجانی در کودکان سن مدرسه از آموزش هوش هیجانی بود. بعد از مداخله از نظر تفکر نقادانه در هیچ‌کدام از ابعاد در دو گروه کنترل و مداخله تفاوت معنی‌داری وجود نداشت ($P > 0/05$). نتیجه آزمون تی زوجی نشان‌دهنده آن بود که هم در گروه مداخله و هم در گروه کنترل بین نمرات قبل و بعد از مداخله از نظر تفکر نقادانه در هیچ‌کدام از ابعاد اختلاف معنی‌دار آماری مشاهده نشد ($P > 0/05$). همچنین نتایج نشان داد بین عملکرد هوش هیجانی و تفکر نقادانه کودکان بعد از مداخله هم در گروه مداخله ($P = 0/719$) و هم کنترل ($P = 0/677$) همبستگی معنی‌دار آماری وجود نداشت.

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های این پژوهش، آموزش هوش هیجانی بر عملکرد هوش هیجانی کودکان دبستانی تأثیر دارد. اما بر تفکر نقادانه آنان تأثیرگذار نبوده است. بنابراین پیشنهاد می‌شود این تحقیق در حجم نمونه بزرگ‌تر با سایر ابزارهای اندازه‌گیری، انجام شود و پس‌آزمون چند بار در فواصل زمانی مختلف انجام شود. و همچنین پیشنهاد به تدوین و اجرای برنامه مدون آموزش هوش هیجانی به منظور افزایش عملکرد هوش هیجانی در سطح مدارس توسط مسئولین زیربنا و در جهت تحقق این امر مهم، می‌توان از پرستاران، در حوزه سلامت بهره برد.

کلمات کلیدی: عملکرد هوش هیجانی، آموزش هوش هیجانی، تفکر نقادانه، کودکان سن مدرسه.

**Tehran University of Medical Sciences
Nursing and Midwifery School**

Title:

**Investigating the Effect of Emotional Intelligence Training on the
Performance of Emotional Intelligence and Critical Thinking of
School-Aged Children**

**A thesis submitted as partial fulfillment of the requirements for Master of"
Science (MSc) Degree"
In
Pediatric Nursing**

By:

Fariba Vojdanifard

Supervisor:

Dr.Marzieh Hasanpour

Co- Supervisors:

Dr.Fatemeh Khoshnava

Dr.Seid Hamid Sharifnia

2023

Abstract

Background and Aim: Today, it is believed that emotional intelligence and the ability to use it is a more important factor than cognitive intelligence in achieving people's success. Existence of behavioral and emotional disorders in childhood is an important issue and causes mental disorders in adulthood. Critical thinking and its skills are one of the important aspects of thinking. Considering the role of the nurse in various fields of support, prevention, education and health and maintaining children's health, paying attention to this aspect in children is essential in nursing practice. Considering the necessity of developing emotional intelligence and critical thinking in children and the lack of studies in the field of school-age children, this study was designed and carried out to investigate the effect of emotional intelligence training on the performance of emotional intelligence and critical thinking of school-age children.

Result: The results of the study showed the improvement of emotional intelligence performance in school-aged children from emotional intelligence training. After the intervention, there was no significant difference between the control and intervention groups in terms of critical thinking in any of the dimensions ($P < 0.05$). The result of the paired t-test indicated that there was no statistically significant difference between the scores before and after the intervention in terms of critical thinking in both the intervention group and the control group ($P < 0.05$). Also, the results showed that there was no statistically significant correlation between the performance of emotional intelligence and critical thinking of children after the intervention in the intervention ($P = 0.719$) and control ($P = 0.677$) groups.

Conclusion: Based on the findings of this research, emotional intelligence training has an effect on the emotional intelligence performance of primary school children. But it has not affected the critic's thinking. Therefore, it is suggested that this research be done in a larger sample size with other measurement tools and after several times in different time intervals. And also the proposal to formulate and implement a written program of emotional intelligence in order to increase the performance of emotional intelligence at school levels by subordinate officials and in order to realize this important matter, nurses can be used in the field of health.

Keywords: Emotional Intelligence Training, Emotional Intelligence Performance, Critical Thinking, School Age Children